

Handläggare
Lena Alksten
Telefon: 08 508 36 241
Marita Tilevi
Telefon: 08 508 36 82

Till
Äldrenämnden
Den 22 februari 2022

Färdplan för äldreomsorgens utveckling

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/1462

Förvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag till "Färdplan för äldreomsorgens utveckling" samt förslag till "Kompetensutvecklingsinsatser inom äldreomsorgen".

Färdplanen ska ses som ett ramverk för pågående och kommande utvecklingsarbete inom äldreomsorgens verksamhetsområde. Här lyfts även kopplingen till de statliga initiativ som finns så som utredningar och statsbidrag. Färdplanen ska hållas ihop av äldrenämnden samtidigt som stora delar av arbetet sker i stadsdelsnämnderna.

Färdplanen har fyra rubriker och under dessa finns det specifika aktiviteter. Det strategiska utvecklingsarbetet utgår ifrån:

- ändamålsenlig organisation och styrning
- personal med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden
- säkerställa grunduppdraget
- en kvalitativ och värdig omsorg med gott bemötande

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget till en färdplan för äldreomsorgen. Den utgör en god strategisk riktning för hela stadens äldreomsorg i och med att den presenterar ett långsiktigt ramverk för utveckling och där kopplingen till vad som görs nationellt också blir extra tydlig.

Färdplanens kategorisering tydliggör pågående insatser och framtida behov och ger en god överblick för verksamhetens planeringsarbete. Utmaningen är att i första hand uppnå en rimlig

grundnivå över hela staden för alla äldreomsorgens verksamheter och en nivå som hålls över tid.

Förvaltningen anser att det är angeläget att ta höjd för innovation och samarbete med högskolor och universitet för att få nya perspektiv till verksamheten och metodiken för vård- och omsorg. En allt för detaljerad färdplan utan utrymme för innovation och samarbete med högskolor och universitet kan innebära att verksamheten stannar i ett förvaltande läge.

Ett tätt samarbete med högskolor och universitet kan också öka takten för att säkerställa och införa evidensbaserade metoder i äldreomsorgen.

Det förslag som finns som bilaga ”Kompetensutvecklingsinsatser inom äldreomsorgen” ställer sig äldreförvaltningen också positivt till. Detta dokument ser förvaltningen som ett komplement till färdplanens rubrik om strategisk kompetensförsörjning.

Bakgrund

Färdplan för äldreomsorgens utveckling är en beskrivning av inriktningen för äldreomsorgens fortsatta utveckling i utvalda prioriterade områden. Färdplanen synliggör pågående arbete i stadens äldreomsorg, utmaningar som behöver lösas samt statliga initiativ som utredningar, lagförslag och statsbidrag. Den syftar till ett långsiktigt utvecklingsarbete och är att betrakta som ett komplement till budgeten och visionen. En promemoria för långsiktig kompetensförsörjning är bilagt ärendet. Äldrenämnden har varit delaktig med att ta fram såväl färdplan som PM.

I samband med pandemin har det i utvärderingar och analyser från nationellt och kommunalt håll blivit tydligt att det finns ett behov av samlad utveckling av äldreomsorgens verksamheter. Vikten av medarbetarnas kompetens samt god samverkan mellan huvudmän lyfts särskilt upp som väsentliga parametrar för att kunna bedriva god och säker äldreomsorg och vara rustad för kriser som till exempel en pandemi.

Kommunstyrelsen har skickat ut ärendet ”Färdplan för äldreomsorgens utveckling” till samtliga stadsdelsförvaltningar, kommunstyrelsens pensionärsråd, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad, Kommunal Stockholm, Ledarna, SACO, Vision Stockholm, Vårdförbundet Stockholm.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 mars 2022.

Ärendet

Färdplanen ska ses som ett ramverk för ett långsiktigt utvecklingsarbete och visar en översikt av stora utvecklingsområden. Färdplanen visar hur staden arbetar och kommer att arbeta både inom och utanför organisationen. Följande presenteras i färdplanen och utifrån dessa områden finns aktiviteter kopplade till dem:

Ändamålsenlig organisation och styrning

- nära samverkan med regionen
- ändamålsenlig hälso- och sjukvårdsorganisation
- intern samverkan och regionalisering
- effektiv uppföljning och styrning
- samverkan med privata utförare
- tydlig chefsstruktur gällande förutsättningar, mandat och befogenheter

Personal med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden

- strategisk kompetensförsörjning
- bra arbetsförhållanden med en god arbetsmiljö
- höja statusen på arbeten inom äldreomsorg
- trygga anställningar

Säkerställa grunduppdraget

- adekvat bemanning
- god hälso- och sjukvårdskompetens på boenden och hälso- och sjukvårdsstöd i hemtjänsten
- säkerställa hygienrutiner och tillgång till medicinsk utrustning
- boende utifrån behov
- rättssäker och likställd handläggning och dokumentation med mera

En kvalitativ och värdig omsorg med gott bemötande

- god och nära vård
- förebyggande insatser
- undvika ensamhet och isolering
- hög kontinuitet
- digitalisering och välfärdsteknik

Utöver färdplanen finns även bilaga, ”Kompetensutvecklingsinsatser inom äldreomsorgen” som utgör ett komplement till färdplanens område kring strategisk kompetensförsörjning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 16 februari 2022.

Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 15 februari 2022 och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 17 februari 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget till en färdplan för äldreomsorgen. Den utgör en god strategisk riktning för hela stadens äldreomsorg i och med att den presenterar ett långsiktigt ramverk för utveckling och där kopplingen till vad som görs nationellt också blir extra tydlig.

Färdplanens kategorisering tydliggör pågående insatser och framtida behov och ger en god överblick för verksamhetens planeringsarbete.

Färdplanen visar processer och aktiviteter under flera år till skillnaden från budgeten som visar årets mål och aktiviteter respektive målen på tre års sikt.

Färdplanen utgår från målet ”I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.” Äldreförvaltningen ser positivt på att färdplanen även utgör en långsiktig strategi för att omhänderta strukturella utmaningar som identifierats i analyser och utvärderingar som till exempel hanteringen av pandemin.

Ansvar och roller

Förvaltningen ser positivt på att ansvaret för uppdragen tydliggörs och att färdplanen följer nämndernas ordinarie ansvar med budgetuppdrag och reglementen. Det praktiska utvecklingsarbetet ska ske i stadsdelsnämnderna medan äldrenämnden samordnar och leder det långsiktiga strategiska utvecklingsarbetet.

Färdplanen kommer att utgöra ett gott underlag i det långsiktiga arbetet och vara till god hjälp när flerårsplanerna tas fram och i diskussionen kring budgetprioriteringar.

Uppdatering, innehåll och koppling till styrdokument

Förvaltningen håller med om att det är viktigt att färdplanen uppdateras årligen utifrån budgetbeslut och kommande omvärldsförändringar. Enligt förslaget i remissen ska äldreförvaltningen ha ansvaret för att uppdatera färdplanen. Förvaltningen anser att det är ett bra förslag eftersom äldreförvaltningen ständigt är uppdaterad kring kommande utmaningar och behov av verksamhetsutveckling samt har nära kontakt med samverkande organisationer.

Uppföljningen av de aktiviteter och insatser som beskrivs i färdplanen bör främst göras i stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). Färdplanen i sitt format uppdateras vid behov och minst en gång per år av äldreförvaltningen i samband med budgetarbetet.

När färdplanen ska implementeras är det viktigt att tydliggöra för samtliga parter hur den ska användas i förhållande till andra styrdokument utöver budgeten, såsom visionen, Agenda 2030 och stadens kvalitetsprogram som styr stadens arbete med innovation, it och digitalisering.

Förvaltningen ser att det innehåll som presenteras i färdplanen kan behöva kompletteras med vissa delar och processer men det kan göras under överenskommen tid för uppdatering av färdplanen. Då kan man samtidigt koppla insatserna till nyttan för de äldre, ett arbetssätt som också presenteras i stadens föreslagna kvalitetsprogram.

Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att fortsätta samarbetet med högskolor och universitet för att få nya perspektiv till verksamheten och metodiken för vård- och omsorg.

Färdplanen behöver ses som ett levande ramverk som visar riktning och ger utrymme för innovation och verksamhetsutveckling inom staden och tillsammans med andra aktörer.

Kompetensutvecklingsinsatser

I bilagan ”Kompetensutvecklingsinsatser i äldreomsorgen” som följer remissen finns en detaljerad beskrivning av åtgärder för att staden ska ha en god struktur för strategisk kompetensförsörjning av äldreomsorgen. God kompetensförsörjning är en mycket viktig faktor för att hålla god kvalitet och säkerhet i äldreomsorgen. Förvaltningen anser att dokumentet ger en god struktur för hur

kompetensförsörjningsarbetet ska fortsätta i äldreomsorgen. Hur bilagan ska länkas in som en del av färdplanen behöver tydliggöras.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hamnes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

1. Färdplan för äldreomsorgens utveckling
2. Kompetensutvecklingsinsatser inom äldreomsorgen
3. Tjänsteutlåtande Dnr KS 2021/1462, 2021-12-03